

Finanstilsynet
Århusgade 110
2100 København Ø

Anmeldelse af teknisk grundlag m.v.

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag m.v. samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet. Det skal anmeldes senest samtidig med, at grundlaget m.v. tages i anvendelse. I denne anmeldelse forstås ved forsikringsselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

4. marts 2013

Bankpension

Ændringer til opgørelse af markedsværdi.

Ændringerne vedrører følgende forhold, der er opdateret af hensyn til årsregnskabet:

- De supplerende parametre i forbindelse med dødelighed
- Parametre i forbindelse med invaliderisikoen
- Udtrædelsesintensiteterne
- IBNR-reserverne

Anmeldelsen vedrører § 20, stk. 1, nr. 6.

Ikrafttrædelsesdatoen for denne anmeldelse er den 31. december 2012.

Denne anmeldelse ændrer anmeldelsen "Ekstraordiner udlodning af reguleringsbonus samt præcisering af hhv. egenkapitalens andel af investeringsafkastet og egenkapitalens risikoforrentning" af 2. marts 2012.

Anmeldelsen vedrører Forsikringsklasse 1.

Som følge af ændringerne til opgørelse af markedsværdi er der ændret i det tekniske grundlag. Disse ændringer er angivet nedenfor.

18 Opgørelse til markedsværdi

Under afsnittet "Parametre gældende fra den 30. september 2010" tilføjes følgende:

Fra den 31. december 2012 anvendes følgende parametre for invaliderisikoen:

Invalideintensiteten på unisex-grundlaget ved invaliditet er defineret som en makehamfunktion med følgende parametre: $(a;b;c) = (0,0002; 4,79; 0,05)$.

For mænd på kønsopdelte grundlag udgør risikoen 80 % heraf, mens den for kvinder udgør 125 % heraf.

Invalideintensiteten ved udvidet invaliditet udgør 120 % af ovenstående.

Afsnittet "Supplerende parametre vedrørende dødelighed fra den 1. september 2011" suppleres med nedenstående afsnit:

Supplerende parametre vedrørende dødelighed fra den 31. december 2012

Fra og med den 31. december 2012 justeres dødeligheden hvert år pr. 31. december jævnt for satsbilaget i henhold til den årlige redegørelse pensionskassen har udarbejdet efter Finanstilsynets specifikke krav til redegørelse for selskabernes dødelighed.

Afsnittet "Udtrædelsesintensiteter" ændres til følgende:

Udtrædelsesintensiteten for pensionister og tjenestegørende fyldt 60 år er 0. For bidragsfri policer efter 12 måneders bidragsfri periode gælder genkøbsandsynlighed 1 og for øvrige policer gælder genkøbsandsynlighed 2. For overgang imellem bidragsbetalt og fripolice gælder en fripolicesandsynlighed.

Disse sandsynligheder udgør følgende:

Alder	Fripolice	Genkøb1	Genkøb2	Alder	Fripolice	Genkøb1	Genkøb2
20	1,9%	0,3%	6,8%	42	6,8%	10,9%	6,8%
21	3,1%	7,1%	8,9%	43	6,6%	10,3%	6,6%
22	4,0%	12,5%	10,4%	44	6,5%	9,6%	6,3%
23	4,7%	16,6%	11,4%	45	6,3%	9,1%	6,1%
24	5,4%	19,6%	12,1%	46	6,1%	8,6%	5,8%
25	5,9%	21,7%	12,5%	47	5,9%	8,2%	5,6%
26	6,3%	23,1%	12,6%	48	5,7%	7,8%	5,3%
27	6,6%	23,8%	12,5%	49	5,6%	7,4%	5,0%
28	6,8%	24,0%	12,3%	50	5,4%	7,0%	4,7%
29	7,0%	23,7%	11,9%	51	5,3%	6,5%	4,3%
30	7,2%	23,1%	11,5%	52	5,2%	6,1%	4,0%
31	7,3%	22,3%	11,0%	53	5,2%	5,7%	3,6%
32	7,3%	21,3%	10,6%	54	5,3%	5,2%	3,3%
33	7,4%	20,2%	10,1%	55	5,4%	4,7%	3,0%
34	7,4%	19,1%	9,6%	56	5,7%	4,3%	2,7%
35	7,4%	17,9%	9,1%	57	6,1%	3,8%	2,5%

36	7,3%	16,7%	8,7%	58	6,7%	3,3%	2,4%
37	7,3%	15,5%	8,3%	59	7,6%	2,9%	2,4%
38	7,2%	14,5%	8,0%	60	8,6%	0,0%	0,0%
39	7,1%	13,4%	7,6%	61	10,0%	0,0%	0,0%
40	7,0%	12,5%	7,3%	62	11,6%	0,0%	0,0%
41	6,9%	11,7%	7,1%	63	13,7%	0,0%	0,0%
				64	16,2%	0,0%	0,0%

Dog er genkøbssandsynligheder og fripolicesandsynlighed lig med 0 i investeringsprofil 2,3 og 4, hvis der ikke kan være tab forbundne med genkøb.

Til sidst ændres afsnittet "IBNR-reserver" til nedenstående:
Satsbilaget indeholder en sats for opgørelse af IBNR-reserver for forsikringstyperne Kritisk sygdom og Invaliditet.

IBNR = IBNR-sats * risikopræmie.

IBNR-reserven vedrørende invaliditet nedsættes, så hensættelserne på invalide fra de seneste 3 år i de tilfælde, hvor restlevetiden ud fra diagnosen må anses for at være under 3 år, svarer til den forventede udbetaling i 3 år.

De ovenstående ændringer indsættes i et nyt sammenskrevet teknisk grundlag, der er vedlægges den kommende anmeldelse vedrørende Bankpensions 100-års produkt. Der er derfor ikke vedlagt et nyt sammenskrevet teknisk grundlag til denne anmeldelse, dog vedlægges afsnit 18 sammenskrevet.

Der er ingen juridiske konsekvenser for forsikringstagerne.

Der er ingen økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne.

Der er ingen juridiske konsekvenser for forsikringsselskabet.

Ændringen i dødelighed er estimeret i henhold til Finanstilsynets retningslinjer. Invaliditet og genkøbsintensiteter m.m. er estimeret ud fra de observerede forhold i perioden 2009-2012.

De samlede økonomiske konsekvenser er belyst ved følgende:

(Tal i t. kr.)

	Dødelighed	Invaliditet	Genkøb m.m.	I alt
Garanteret ydelse	161.721	55.751	156.471	373.943
Bonuspotentiale på hvilende pensioner	-99.196	-35.355	-34.087	-168.638
Bonuspotentiale på fremtidige bidrag	-31.538	-8.371	-153.749	-193.658
I alt	30.986	12.026	-31.366	11.646

Som det fremgår, justeres hensættelserne en smule op. Dels fra effekten af den lidt lavere dødelighed, som analysen til Finanstilsynet har givet anledning til, og dels fra den lidt højere invaliderisiko. Samtidig er genkøbs- og fripoliceintensiteterne steget, men da disse reducerer markedsværdien af garantierne, sænkes hensættelserne herved. De samlede ændringer sænker bonuspotentialerne, hvoraf dog bonuspotentialet på fremtidige bidrag indtil videre ikke er tabsdækkende.

Niels-Ole Ravn

4. marts 2013

Carsten Anker Nielsen

4. marts 2013

Sammenskrevet afsnit 18 Opgørelse til markedsværdi

Alle beregningsformler er identiske med det tekniske grundlag, afsnit 5 Anvendte grundformer. Der anvendes dog følgende parametre ved hhv. død, invaliditet og udvidet invaliditet:

Parametre gældende *indtil* den 30. september 2010

Død:

	a	b	c
Mænd	0	5,350	0,044
Kvinder	0	5,174	0,044
Unisex	0	5,262	0,044

Invaliditet:

	a	b	c
Mænd	0,00032	3,14000	0,08
Kvinder	0,00048	3,31609	0,08
Unisex	0,00040	3,22805	0,08

Udvidet invaliditet:

	a	b	c
Mænd	0,000384	3,219181	0,08
Kvinder	0,000576	3,395271	0,08
Unisex	0,000480	3,307231	0,08

Parametre gældende *fra* den 30. september 2010

Død:

	a	b	c
Mænd	0	4,923111	0,048335
Kvinder	0	4,729771	0,048335
Unisex	0	4,826441	0,048335

Dødeligheden justeres med faktoren $0,995^{(t-2009)}$.

Invaliditet:

	a	b	c
Mænd	0,000224	2,985098	0,08
Kvinder	0,000336	3,161188	0,08
Unisex	0,000280	3,073148	0,08

Udvidet invaliditet:

	a	b	c
Mænd	0,0002688	3,064279	0,08
Kvinder	0,0004032	3,242790	0,08
Unisex	0,0003360	3,152329	0,08

Parametre gældende *fra* den 31. december 2012 for invaliderisikoen:

Invalideintensiteten på unisex-grundlaget ved invaliditet er defineret som en makehamfunktion med følgende parametre: $(a;b;c) = (0,0002; 4,79; 0,05)$.

For mænd på kønsopdelte grundlag udgør risikoen 80 % heraf, mens den for kvinder udgør 125 % heraf.

Invalideintensiteten ved udvidet invaliditet udgør 120 % af ovenstående.

Supplerende parametre vedrørende dødelighed fra den 1. september 2011

Fra og med den 1. september 2011 opgøres dødeligheden i henhold til den redegørelse pensionskassen har udarbejdet den 1. juli 2011 efter Finanstilsynets specifikke krav til redegørelse for selskabernes dødelighed.

Tabellen for hhv. mænd og kvinder fremgår af satsbilaget, under afsnittet "Dødelighed".

Ved ibrugtagning af det nye markedsværdigrundlag benyttes kun dødelighed for mænd og kvinder, mens dødeligheden for unisex udgår.

Disse dødeligheder repræsenterer niveauet pr. 31.12.2009. Herefter reguleres med det af Finanstilsynet til enhver tid fastsatte benchmark for de forventede fremtidige levetidsforbedringer.

I forbindelse med ibrugtagningen ændres integrationsformler for funktionen L til Laplaces formel uden differencer. I øvrigt bruges samme teknik som i G82. Fyx-tabellerne dannes med udgangspunkt i tagningsgrundlaget BP03.

Supplerende parametre vedrørende dødelighed fra den 31. december 2012

Fra og med den 31. december 2012 justeres dødeligheden hvert år pr. 31. december i henhold til den årlige redegørelse pensionskassen har udarbejdet efter Finanstilsynets specifikke krav til redegørelse for selskabernes dødelighed.

Ægtefælle og børnehyppeghed

Her anvendes de samme hyppegheder og beregningsmetoder, som der er gældende i BP03. Dog er de ophørende ægtefællepassiver til alder 65 reduceret med 25 %.

Omkostninger

Omkostningerne i markedsværdiopgørelsen består af følgende 3 satser:

- Omkostning i procent af aftalte bidrag
- Omkostning pr. police for eventuelle
- Omkostning i procent af udbetalt ydelse for aktuelle forsikringer

Risikotillæg

Risikotillægget udgør en fast procent af de retrospektive hensættelser i investeringsprofil 1. Denne sats fremgår af satsbilaget under afsnittet "Satser ved opgørelse til markedsværdi".

Diskonteringsrente

Her anvendes den af Finanstilsynet offentliggjorte diskonteringsrentestruktur.

For pensionsordninger med defineret ydelsesudvikling gælder, at diskonteringssatserne fratrækkes inflationssatsen fra brancheforeningens samfundsforudsætninger, såfremt ydelsen er pristalsreguleret. Denne sats fremgår af satsbilaget under afsnittet "Satser ved opgørelse til markedsværdi".

Udtrædelsesintensiteter

Udtrædelsesintensiteten for pensionister og tjenestegørende fyldt 60 år er 0. For bidragsfri policer efter 12 måneders bidragsfri periode gælder genkøbsandsynlighed 1 og for øvrige policer gælder genkøbsandsynlighed 2. For overgang imellem bidragsbetalt og fripolice gælder en fripolicesandsynlighed.

Disse sandsynligheder udgør følgende:

Alder	Fripolice	Genkøb1	Genkøb2	Alder	Fripolice	Genkøb1	Genkøb2
20	1,9%	0,3%	6,8%	42	6,8%	10,9%	6,8%
21	3,1%	7,1%	8,9%	43	6,6%	10,3%	6,6%
22	4,0%	12,5%	10,4%	44	6,5%	9,6%	6,3%
23	4,7%	16,6%	11,4%	45	6,3%	9,1%	6,1%
24	5,4%	19,6%	12,1%	46	6,1%	8,6%	5,8%
25	5,9%	21,7%	12,5%	47	5,9%	8,2%	5,6%
26	6,3%	23,1%	12,6%	48	5,7%	7,8%	5,3%
27	6,6%	23,8%	12,5%	49	5,6%	7,4%	5,0%
28	6,8%	24,0%	12,3%	50	5,4%	7,0%	4,7%
29	7,0%	23,7%	11,9%	51	5,3%	6,5%	4,3%
30	7,2%	23,1%	11,5%	52	5,2%	6,1%	4,0%
31	7,3%	22,3%	11,0%	53	5,2%	5,7%	3,6%
32	7,3%	21,3%	10,6%	54	5,3%	5,2%	3,3%
33	7,4%	20,2%	10,1%	55	5,4%	4,7%	3,0%
34	7,4%	19,1%	9,6%	56	5,7%	4,3%	2,7%
35	7,4%	17,9%	9,1%	57	6,1%	3,8%	2,5%
36	7,3%	16,7%	8,7%	58	6,7%	3,3%	2,4%
37	7,3%	15,5%	8,3%	59	7,6%	2,9%	2,4%
38	7,2%	14,5%	8,0%	60	8,6%	0,0%	0,0%
39	7,1%	13,4%	7,6%	61	10,0%	0,0%	0,0%
40	7,0%	12,5%	7,3%	62	11,6%	0,0%	0,0%
41	6,9%	11,7%	7,1%	63	13,7%	0,0%	0,0%
				64	16,2%	0,0%	0,0%

Dog er genkøbssandsynligheder og fripolicesandsynlighed lig med 0 i investeringsprofil 2,3 og 4, hvis der ikke kan være tab forbundne med genkøb.

Opgørelsen af livsforsikringshensættelserne

Værdien af de garanterede ydelser jfr. regnskabsbekendtgørelsen er følgende:

GY = summen af de garanterede ydelser (Yg) * markedsværdipassivet (Pm) + markedsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration (Adm) – summen af de aftalte bidrag (B) * markedsværdiaktivet (Am).

Ved opgørelse af bonuspotentialer på hhv. fremtidige præmier og fripolicydelser opdeles de garanterede ydelser og administrationsomkostningerne i en bidragsbetalt del og en reservebetalt del.

Således er $Y_g = Y_b + Y_f$ og $Adm = Adm_b + Adm_f$.

Bonuspotentialer på de fremtidige præmier jvf. Bekendtgørelse 1310 af 16. december 2008 stk. 9.2 er følgende:

BP = summen af (bidrag * markedsværdiaktivet – markedsværdipassiv * bidragsbetalt ydelser og den bidragsbetalt del af administrationsomkostningerne på de forsikringer, hvor dette er positivt) * (1-0,5*fripolicesandsynlighed)

Dvs. $\sum (B \cdot Am - Y_b \cdot P_m - Adm_b) \cdot (1 - 0,5 \cdot \text{fripolicesandsynlighed})$

Bonuspotentialer på fripolicydelser jvf. Bekendtgørelse 1310 af 16. december 2008 stk. 9.3 er følgende:

BF = Summen af (depoter korrigeret med kursværdien - markedsværdipassiv * reservebetalte ydelser og den reservebetalte del af administrationsomkostningerne dog mindst værdien af de garanterede ydelser på de forsikringer, hvor dette er positivt)*(1-genkøbssandsynlighed)

Dvs. $\sum \max(Dk - \max(Yf * Pm - Adm\_f, GY), 0) * (1 - \text{genkøbssandsynlighed})$

Nedskrivning af bonuspotentialer på fripolice følger de regler, der jævnfør kontributionsbekendtgørelsen gælder for fordeling af et negativt realiseret resultat. For den enkelte investeringsprofil nedskrives den retrospektive hensættelse forholdsmæssigt ud fra andelen af periodens underskud – såfremt dette kan indeholdes i bonuspotentialer på fripolice på bestandsniveau.

Depoterne er medlemmets depot inkl. den udloddede betingede bonus, som ikke er anvendt til tilkøb af pensionsydelser.

I henhold til den anmeldte egenkapitalforrentning kan regnskabsresultatet opdeles årets finansafkast i egenkapitalens andel og i hensættelsernes andel. Et underskud på forsikringsbestandens andel kan efter regler beskrevet i overskudsregulativet dækkes i bonuspotentialer på fremtidige bidrag.

IBNR-reserver

Satsbilaget indeholder en sats for opgørelse af IBNR-reserver for forsikringstyperne Kritisk sygdom og Invaliditet.

IBNR = IBNR-sats * risikopræmie.

IBNR reserven indgår direkte i GY og den retrospektive hensættelse.

IBNR-reserven nedsættes, så hensættelserne på invalide fra de seneste 3 år i de tilfælde, hvor restlevetiden ud fra diagnosen må anses for at være under 3 år, svarer til den forventede udbetaling i 3 år.

Gruppelivsreserve

Optjent ikke-anvendt bonus i gruppelivsregnskabet hensættes ved årets udløb sammen med en opfyldningshensættelse, som dækker gruppelivsskaderne i en garantiperiode, der er 3 år.

De forventede garanterede gruppelivsskader opgøres som summen af de 3 seneste års skader ganget med en justeringsfaktor, der er defineret i satsbilaget.

Bonusreserve

Medlemmer, der er optaget ved overførsel fra pensionsafviklingskassen for tidligere funktionærer i Varde Bank, der ikke har valgt sig over i investeringsprofil 2, 3 eller 4, er omfattet af en supplerende garanti. Værdien af denne garanti opgøres ved, at forøge ydelser ved beregning af værdien af den garanterede ydelse, GY, med det garanterede beløb.

Beskrivelse af beregningsformler for værdien af garanterede ydelser og fripoliceydelser

Ved årsopgørelsen opgøres alle passiver direkte ud fra rentestrukturen.

For pensionsaftaler med friholdte reserver sammenvejes passivet opgjort med og uden PAL fradrag i diskonteringsrenten ud fra den friholdte reserve.

Genkøb i forbindelse med jobskifte og fripoliceintensiteten indregnes ikke i beregningen af værdien af de garanterede ydelser, da det udelukkende berører værdien af bonuspotentialer på fremtidige bidrag.

Beskrivelse af den retrospektive hensættelse

Den retrospektive hensættelse udgør depotet med tillæg af et eventuelt garantitilskud som følge af at værdien af de garanterede ydelser på tegningsgrundlaget (fraset bidragshenstand) er højere end depotet. IBNR-reserven og reguleringskontoen fra gruppelivsdækningen indgår i den retrospektive hensættelse.